MAŁOPOLSKA AGENCJA PRASOWA

Nr. 15 20 kwietnia 1944 Rok II

ROZKAZ KOMENDANTA GŁÓWNEGO SIŁ ZBROJNYCH W KRAJU

Tymczasowa Narodowa Rada Polityczna podporządkowała w dniu 7 marca 1944 r. Narodowe Siły Zbrojne - Komendantowi Sił Zbrojnych w Kraju.

Żołnierze Narodowych Sił Zbrojnych!

Witam Was w szeregach Armii Krajowej. Mam głębokie przeświadczenie, że Oddziały Narodowych Sił Zbrojnych wnoszą do zjednoczonego wysiłku Kraju wartościowy wkład obywatelski i żołnierski.

Uzyskując obecnie pełne uprawnienia, przysługujące wszystkim dobrym żołnierzom Armii Krajowej, wniesicie w Jej szeregi swój entuzjazm i wiarę w wielkość Sprawy. Swą karnością, zdyscyplinowaniem, wyszkoleniem żołnierskim i obywatelskim, a przede wszystkim gotowością do ofiar sięgniecie po najwyższą nagrodę.

WOLNOŚĆ I WIELKOŚĆ OJCZYZNY!

Komendant Sił Zbrojnych w Kraju

--- o ---

ARMIA KRAJOWA W WALCE

Komunikat Nr. 1 Dowództwa A.K. z dn. 29.III.1944

Na Wileńszczyźnie. W dniu 18.I. nasz Oddział Partyzancki po stoczeniu walki z oddziałem niemiecko-litewskim w sile ok. 100 ludzi w rejonie Mikuliszki-Łopiejki, zmusił npla do ucieczki, zdobywając 2 rkm. 38 sztuk broni ręcznej i amunicję. Npl. stracił 8 niemców i 39 Litwinów.

Inny nasz oddział part. po godzinnej walce w rej. Zodziszki pobił oddział niemiecki ok. 70 ludzi, zdobywają m. inn. samochód i działko ppanc.- Straty npla ok. 18 ludzi.

Tenże oddział w dn. 31.I. w rej. Wormiany stoczył walkę z oddziałem niemiecko-ukraińskim w sile ok. 120 ludzi, zadając mu 50% strat i zdobywając 1 ckm., 3 rkm., i 50 kb.

Na Wołyniu. 9.III. O.P. 50 p.p. uderzył na obsadzone przez niemców Hołoby i zdobył 1 ckm. i broń lekką. Straty npla ok. 30 ludzi.

17.III. nasz O.P. pod Kowlem uderzył na kolumnę niemiecką, zdobył znaczną ilość broni i wziął ok. 100 jeńców.

20.III. nasze O.P. zdobyły Turzysk. Zdobyto 3 kb.ppanc., 4 ckm, 8 rkm,- i broń ręczną.

23 i 24 III w walkach w rej. Luboml oddziały nasze wzięły do niewoli - 2 of., i 70 szer. Zdobyto ckm, broń ręczną i ciągnik.

--- o ---

Komunikat Nr. 2 Dowództwa A.K. z dnia 5.IV.1944 r.

W Małopolsce Wsch. w ramach działań bojowych przeciwko niemcom oddziały A.K. wykonały zniszczenia na liniach kolejowych Tarnopol-Krasne-Brody, Tarnopol-Potutory, Tarnopol-Trembowla. W wyniku akcji w dn. 7 - 9 marca wykolejono 16 pociągów, z których cztery uległy całkowitemu zniszczeniu, z pozostałych zniszczono 12 lokomotyw i około 40 wagonów. Straty niemców kilku dziesięciu ludzi. Nasze oddziały powstańcze stoczyły z niemcami pomyślne walki w rej. Tarnopola i Kikuliniec.

--- o ---

Komunikat Nr. 3 Dowództwa A.K. z dnia 12.IV.1944 r.

W dniu 2.IV w rejonie Luboml-Rymacze na Wołyniu nasz oddział w składzie I/50 p.p. i II/44 p.p. po całodziennej walce z przeważającymi siłami niemieckimi, wspartymi artylerią i lotnictwem - odparł natarcie npla.

Straty niemieckie: 53 zabitych i 28 jeńców, zdobyto 9 km, 8 rkm, 50 kb i biedki z amunicją.

W dniu 3.IV. w dalszym ciągu tej walki zdobyto 3 km. i wzięto 9 jeńców

W nocy z 3 na 4 i w dniu 4.IV. w tym samym rejonie odparto niemieckie natarcie na miejscowość Szum, zadając nplowi duże straty, a przeciwnatarciu rozbito niemców, biorąc 30 jeńców i odbijając 6 jeńców sowieckich. Zdobyto 7 km., 4 moździerze, 60 kb. oraz 26 wozów taborowych i kuchnię polową. Na pobojowisku naliczono 81 zabitych niemców.

W dniu 23.III. w rejonie Gorzkowice, powiat Piotrkowski - nasz oddział partyzancki w starciu z oddziałem żandarmerii niemieckiej zmusił npla do ucieczki - zabijając 7 i raniąc 8 z pośród 30 nacierających żandarmów, zdobyto 2 rkm, karabiny i pistolety.

--- oOo ---

WALKA POLITYCZNA
""""""""""""""""

O Ś W I A D C Z E N I E
""""""""""""""""""""""""""""""

Ze wszystkich stron Kraju nadchodzą coraz częściej wiadomości o akcji wymuszania przez okupanta od Polaków deklaracji antybolszewickich. Przyjmuje to rozmaite formy: adresów, depesz, uchwał zbiorowych itp.

Wobec tego przypominam, że wszelkie współdziałanie obywateli polskich z działalnością polityczną okupanta jest zakazane i karygodne. Polakom nie wolno wyrażać swojej solidarności z okupantem pod żadnym pozorem i w jakiej kolwiej formie.

Poza chęcią skompromitowania w oczach aliantów Polski, która zajmuje nieugiętą postawę wobec Niemiec, okupantowi zależy obecnie na wywołaniu wrażenia wspólnego polsko-niemieckiego frontu przeciwbolszewickiego, aby móc przeprowadzić w pomyślnej atmosferze nową brankę na roboty do Rzeszy. Przystępuje on bowiem w najbliższym czasie do masowej wiosennej branki, mającej dostarczyć 100 tysięcy robotników polskich do Rzeszy, aby rękami polskiego robotnika powiększyć potencjał militarny Niemiec. W tym roku zastosował przy tym okupant nową metodę: wysyłanie całych rodzin wraz z dziećmi Jest to nowy zamach na siły Narodu Polskiego. Robotnicy polscy traktowani są bowiem jak niewolnicy; do niewolniczej pracy więc również chce okupant zaprząc dzieci polskie.

Przypominam, że obowiązkiem każdego Polaka jest uchylanie się od tego poboru, unikanie łapanek, ucieczka w razie schwytania. Stanowi to nietylko obowiązek wzgl. Ojczyzny, ale leży to równierż w interesie każdego Polaka gdyż grozi mu wysłanie na stanowiska najbardziej naryżonenna bombardowanie, gdzie czeka śmierć i kalectwo.

PEŁNOMOCNIK NA KRAJ RZĄDU RZECZYPOSPOLITEJ

W Y R O K .

W imieniu Rzeczypospolitej, na mocy uprawnień czynników oficjalnych, działających w Kraju z woli Rządu Polskiego, Cywilny Sąd Specjalny Okręgu Krakowskiego, po rozpatrzeniu sprawy

W a n d y M ą d r a l o w e j

zam. w Krakowie, ul. Limanowskiego 23, oraz jej syna

S t a n i s ł a w a M ą d r a l i

oskarżonych o działalność konfidencką na rzecz gestapo i spowodowanie z końcem 1943 i z początkiem 1944 roku wielu aresztowań w szeregach młodzieży krakowskiej, t. j. o zbrodnię przeciwko Narodowi Polskiemu uznał ich winnych popełnienia powyższych czynów i skazał na karę ś m i r c i.
Wyrok wykonano przez zastrzelenie w dniu 31 III 1944 r.

- O -

Poniżej zamieszczamy apel organizacji niepodległościowych Małopolski Wschodniej, skierowany do młodzieży Małopolski Zachodniej, ogłoszony ostatnio we Lwowie.

W Y T R W A M Y !

Małopolska Wschodnia znajduje się w wielkim niebezpieczeństwie. Fala ukraińskiej akcji eksterminacyjnej, która z Wołynia przerzuciła się do Małopolski i rozszalała się najpierw na wschodnich jej krańcach, obecnie dosięgła Lwowa i przesuwa się po za Lwów ku zachodowi. W tej chwili płoną powiaty: przemyślański, kamionecki, rawski, sokalski, radziechowski, żółkiewski i jaworski. Ze wschodniej Małopolski oddziały t. zw ukraińskiej powstańczej armii cofnęły się ku zachodowi. Ludność polska, zresztą najliczniejsza we wschodnich powiatach woj. Tarnopolskiego, zgodnie z zaleceniami władz Polski Podziemnej, pozostała na miejscu. Natomiast w okolicy Lwowa, oraz na półn. i zach. od Lwowa nastąpiło duże zagęszczenie bojowych elementów hajdamackich. W tych warunkach Małopolska Wschodnia kieruje apel o pomoc do Małopolski Zachodniej; stąd pomoc przyjść może najrychlej i najskuteczniejsza. Z różnych stron idzie dziś atak na Małopolskę Wscodnią, na jej polskość i na jej przynależność do Rzeczypospolitej Polskiej. Nigdzie w Polsce nie może być lepszego zrozumienia roli naszej dzielnicy, niż w Małopolsce Zachodniej. Obie dzielnice: Wschodnia i Zachodnia Małopolska - to fundamenty spuścizny Kazimierza Wielkiego. Obie stały się podwalinami Wielkiej Polski okresu Jagiellońskiego. Oparcie Polski o Karpaty, to jej najtrwalsza podstawa. Największy kontyngent legionów Dąbrowskiego, owych słynnych żołnierzy napoleońskich, którzy wskrzesili polską sławę rycerską na obu półkulach wyszedł z Małopolski wziętej jako całość. Liczne były rozważania nad niepowodzeniami naszych powstań od Kościuszkowskiego począwszy. Aż zastanowiono się, że Polska na obszarach na których te powstania rozgrywały się była nie do pomyślenia. W świetle rozważań geopolitycznych jest dzisiaj jasne, że najcięższy cios w pierwszym rozbiorze został zadany Polsce przez Austrię. Straty poniesione na rzecz Rosji, czy Prus były dotkliwe W szczególności dotkliwymi były ciosy zadane przez pierwszy rozbiór na rzecz Prus. Zamowiły one swobodny oddech Polsce, ale zabór austryjacki odbierał samą podstawę istnienia. Polska oparta o Karpaty byłaby sobie z powrotem wywalczyła okno do świata. Toteż z chwilą zniknięcia Austrii istnienie Polski stało się koniecznością. I dla tego wierzymy, że Małopolska Wschodnia w wyniku obecnej wojny pozostanie nieodłącznie częścią Państwa Polskiego.

DEKLARACJA RADY JEDNOSCI NARODOWEJ

Rada Jednosci Narodowej na swym ostatnim posiedzeniu uchwaliła deklarację, ktorej wyjątki podajemy poniżej:

...O co walczy Narod Polski

Narod Polski pierwszy w tej wojnie chwycił za broń przeciwko agresji niemieckiej i trwa niezłomnie w tej walce od r. 1939 w zespole wielkich swoich sojusznikow. Zwycięstwo, okupywane codziennie strumieniami polskiej krwi i niezmiernymi cierpieniami najszerszych mas społecznych - zbliża się. Dla ostatecznego jego osiągnięcia potrzebne są dalsze ofiarne, powszechne wysiłki całego narodu; wysiłkom tym towarzyszyć musi pełna świadomość celow tej walki, dla których ponosimy największe w naszych dziejach ofiary.- Program polskich celow obecnej wojny tkwi głęboko w sercach wszystkich Polakow: wywodzi się on z naszych wielowiekowych tradycji narodowych oraz ze zrozumienia roli Polski w rodzinie wolnych ludow Europy i świata.

Dwa są głowne kanony tego programu:

a/ wolnosc, całosc, suwerennosc, siła i bezpieczenstwo oraz zdrowy rozwój wewnętrzny Rzeczypospolitej;

b/ trwały pokoj międzynarodowy, sprawiedliwość międzynarodowa, zgodna współpraca wolnych narodów dla powszechnego dobra całej ludzkości".

Omawiając warunki trwałego pokoju, deklaracja RJN wyjaśnia:

... Cierpienia całej ludzkosci, spowodowane przez tę wojnę, wymagają poczynienia skutecznych krokow natury międzynarodowo-politycznej, któreby zapewniły światu trwały i rzeczywisty pokoj. W tym celu niezbędne jest nietylko bezkompromisowe i całkowite pokonanie panstw napastniczych, w pierwszym rzędzie Niemiec, lecz i całkowite wszechstronne rozbrojenie Niemiec na polu militarnym, gospodarczym, politycznym i społecznym. Niemcom muszą być odebrane bazy strategiczne wypadowe na Zachodzie i Wschodzie oraz na Bałtyku, musi byc zlikwidowany niemiecki przemysł wojenny, umiędzynarodowione porty morskie i żegluga. Trzeba zniszczyc ducha pruskiego i hitlerowskiego w tym narodzie, rozczłonkować Rzeszę Niemiecką, poddac kontroli międzynarodowej wychowanie młodzieży i wszelkie przejawy życia zbiorowego celem niedopuszczenia do powstania w Niemczech szowinistycznych tendencji do odwetu i nowej agresji. Surowe ukaranie wszystkich przestępcow wojennych oraz zmuszenie Niemiec do odbudowy zniszczonych przez nie krajow winno na długie lata budzić w społeczenstwie niemieckim lęk przed prowokowaniem konfliktow wojennych.

... Polska, jako kraj bezpośrednio narażony na agresję i okrucienstwo winna mieć należyty głos i udział w kontroli Niemiec.

Pozytywnym działaniem na rzecz trwałego pokoju winna się zająć nowa międzynarodowa organizacja polityczna, oparta na zasadach demokratycznych - wyposażona w realną siłę wykonawczą, gwarantującą posłuch dla jej nakazów.-

... Dalszym istotnym i zasadniczym warunkiem dla zapewnienia Europie trwałego pokoju jest niedopuszczenie do czyjejkolwiek hegemonii w Europie srodkowej i południowo-wschodniej...

Wysuwając żądania zwrotu Polsce zagrabionych przez Niemcy zachodnich i północnych ziem, uchwała R.J.N. domaga się poszanowania przez Sowiety granic naszych wschodnich, ustalonych traktatem ryskim; granica z Czechosłowacją uregulowana ma byc w zgodnym porozumieniu, na podstawie układu z dnia 5.XI.1918 r. Stosunki z Litwą winny polegac na najdalej posuniętym zaufaniu i zrozumieniu obupolnym.

O ustroju politycznym Polski czytamy:

... Odrodzona Rzeczypospolita, nawiązując do swoich dawnych tradycji, oraz zgodnie z ideami demokratycznymi, oprze swój ustrój na systemie demokracji parlamentarnej przy działaniu silnych rządow.

Najszersze masy społeczeństwa - zgodnie ze swoimi potrzebami i zgodnie ze-
swoją wolą - rządzić będą swoimi losami po przez organy państwowe,podlega-
jące ich stałej i rzeczywistej kontroli...

Stosunek Polski do Jej mniejszość określa R.J.N. jao oparty na poszanowa-
niu praw ich politycznych,gospodarczych i kulturalnych przy jednoczesnym -
żądaniu od nich bezwzględnej lojalności.
Przewiduje również deklaracja przebudowę struktury gospodarczej,polegają--
cej na objęciu przez państwo funkcji kierowniczych i kontrolnych celem zab
pewnienia realizacji planu gospodarczego, nakreślonego przez państwo. Na -
okres przejściowy państwo przejmie - przy udziale czynnika społecznego ---
wszelką własność poniemiecką i bezpańską. Własność prywatna traktowana xxx
nie będzie jako niczym nieograniczony przywilej, lecz jako podstawa do peł
nienia zleconych funkcji społecznych i państwowych.
Wychodząc z założenia, że w masach chłopskich znajduje się niespożyta siła
przyszłości i źródło energii narodowej, przejmuje państwo pod planowe za--
bezpieczenie wszystkie,przekraczające 50 ha gospodarstwa, a to celem roz--
dzielenia tych zapasów między małorolnych chłopów. Potworzone zostaną gos-
podarstwa jednorodzinne o wielkości od 8 do 15 ha, w zależności od gatunku
gleby. Lasy wszystkie zostaną upaństwowione. Państwo zapewnia również wszel
kie możliwe pomoce w zakresie budowy dróg, elektryfikacji, regulacji rzek-
itp. Ażeby zapełnić powstałą xxxxxxx lukę w szkolnictwie polskim, powsta-
łą podczas okupacji, państwo przystąpi do szybkiej i szerokiej odbudowy --
szkolnictwa wszelkiego typu. Młodzieży zapewnia państwo wszelką pomoc w ce
lu ułatwienia jej kształcenia. Rozszerzona zostanie też oświata pozaszkol-
na dla tych wszystkich, którzy nie będą posiadać odpowiednich możliwości -
dla normalnego się uczenia . Zamierza również państwo uspołecznić i jak xx
najszerzej upowszechnić wszystkim obywatelom korzystanie z dóbr duchowych-
Narodu Polskiego i całej ludzkości. Dla realizowania powyższych zadań prag
nie państwo utworzyć samorząd kulturalno-oświatowy.
Podane powyżej zasady - głosi deklaracja - dotyczą tylko spraw najgłów-
niejszych: ich celem jest pokazanie drogi, po której pójdzie w przyszłości
Naród Polski. Dokonanie tego olbrzymiego dzieła będzie możliwe tylko wtedy
kiedy Polska uzyska należne jej ramy terytorialne,kiedy będzie silna i moc
na. Tymczasem okres walki jeszcze trwa. Nie skończyła się ona jeszcze z od
wiecznym wrogiem z Zachodu, gdy wschodni nasz sąsiad, nie zważając na wiel
ki nasz wkład do walki Demokracji świata o wolność, nie zważając na cztero
letnią bez przerwy walkę Polski z krwawym okupantem - sięga po odwieczne -
polskie Ziemie Wschodnie Rzplitej i chce narzucić Polsce swe wzory rządze-
nia. Naród Polski jest zjednoczony w stanowczym przeciwstawieniu się tym -
niesłychanym uroszczeniom wschodniego sąsiada tak, jak zjednoczony jest w-
walce z wrogiem zachodnim.
... Odrębność naszą w zestawieniu z rosyjskim wschodem i germańskim barba
rzyństwem cechuje tysiącletnia tradycja wolności i kultura chrześcijańska.-
Nasz obecny hart ma swe źródło również w tysiącletniej tradycji walk w ob-
ronie wolności i kultury Zachodu Europy.
Oczekują nas jeszcze dni ciężkich prób i ofiar; w tym okresie musimy za
chować: jedność i karność, wiarę we własne siły, wiarę w słuszność naszej-
sprawy i wiarę w naszą świetlaną przyszłość..."

------- oOo -------

Ale w tej chwili zjawił się bezmyślny wróg trzeci, który w swoim szaleństwie i obłędzie wyobraża sobie, że fizyczne wytępienie ludności polskiej w Małopolsce Wschodniej oznaczać będzie jego wysunięcie na widownię. jego obłąkany krwi żądny szał, rzuca się w pierwszym rzędzie na wsie polskie, na polska ludność chłopską. Otóż stwierdzić trzeba, ze stosunki między ludnością wiejską obu dzielnic Wschodniej i Zachodniej były dotąd najżywsze. Stanowią je [illegible] nietylko związki narodowe, ale i związki rodzinne. Polacy w Zachodniej Małopolsce! O tym co się dzieje w Małopolsce Wschodniej wiecie na podstawie opowiadań waszych krewnych: kobiet,- które po stracie swych mężów, braci i sióstr, ojców i matek, szukają u wwas schronienia, starców, którzy przybyli do was nieotrząsnąwszy się - jeszcze z koszmarnych wrażeń, gdy widzieli mordowane, palone, cwiartowwane, wbijane na pal ciała swych dzieci, swych synów i córek, swych wnuków i wnuczek; dzieci przyprowadzonych przez jakąś ocalałą sąsiadkę, które wyszły tylko dla tego z pogromu, że skryły się gdzieś w jakimś rowie, - lub lochu, a czysem ocalały cudem pod belkami palącego się domu; na odzieży tych dzieci odszukajcie krew zakrzepłą mordowanych bestialsko ich ojców i matek, w obłędnym przestraszonym ich wzroku odczytacie piekło - na które ich niewinne oczy patrzyły.

Młodzieży Polska w Małopolsce Zachodniej!

Do was apelujemy! spiesz na pomoc! Organizuj oddziały i podążaj najszybciej na obronę polskich wiosek osidli i miasteczek. Niech obłąkane zbiry wiedzą, że Polacy w Małopolsce Wschodniej nie są sami i że za nimi stoi potężny Naród Polski. Polecono nam trwać na wysunietych placówkach. Trwamy! Ale chcemy wytrwać. Przy waszej pomocy Polacy z Małopolski Zachodniej cel ten osiągniemy.